

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-11-14

Vår referens

Per Gunnar Rosengren

Utvecklingssekreterare

pergunnar.rosengren@malmo.se

Remiss angående remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (Universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22) GYVF-2025-4049

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över promemorian från Utbildningsdepartementet Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933). Samtidigt remitteras Universitetskanslersämbetets rapporter, En översyn av bestämmelserna om antagningsregister – delredovisning av ett regeringsuppdrag 2023:1 och En översyn av förordningen (1993:1) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor 2023:22. Rapporterna innehåller förslag för en översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

Promemorian om registerkontroll är en komplettering av förslagen i Belastningskontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83) som föreslår en utökning av antalet utbildningar där studenterna vid antagning ska omfattas av belastningsregisterkontroll. Rapporterna berör bl.a. direktåtkomst till uppgifter i antagningsregistret för statliga universitet och högskolor och för enskilda utbildningsanordnare som vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska jämföras med myndigheter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår nämnden att yttra sig över de förslag som har konsekvenser för gymnasie- och vuxenutbildningen och föreslår att nämnden därför enbart yttrar sig över promemorian om Registerkontroll inför antagning till vissa utbildningar.

Förvaltningen föreslår att nämnden ställer sig positiv till att Regeringskansliet återkommer med en remiss som innebär att samtliga utbildningar som leder till yrken där utövarna kommer i kontakt med barn och unga omfattas av belastningsregisterkontroll.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och skickar detsamma till kommunstyrelsen.
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- Remiss angående remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (Universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22)
- Remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22)
- Promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2025-11-28 Remiss angående remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (Universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22)
- Komplettering Remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar
- Universitetskanslersämbetets delrapport 2023:1 En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret
- Universitetskanslersämbetets slutrapport 2023:22 En översyn av förordningen 1993:1153 om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor
- Förslag till yttrande över Remiss angående remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (Universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22)

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2025-11-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-11-28

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tidigare fått möjlighet att yttra sig över en remisspromemoria Belastningskontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83), gällande registerkontroller inom skolväsendet och avskiljande av studenter i högskolan. Promemorian innehåller tre separata förslag. Det första förslaget rörde utökade registerkontroller inom skolväsendet. Det andra förslaget rörde införandet av

belastningsregisterkontroll vid antagning till högskoleutbildningar till lärare och inom hälso- och sjukvården. Det tredje förslaget rörde ökade möjligheter att avskilja studenter och studerande på högskolan och yrkeshögskolan.

Utbildningsdepartementet har nu återkommit med en promemoria med kompletterande förslag då några remissinstanser påpekade att fler utbildningar borde omfattas av förslagen att avskilja studenter. Den nya promemorian Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933) innehåller enbart förslag som berör den tredje delen enligt ovan.

Samtidigt remitteras Universitetskanslersämbetets rapporter En översyn av bestämmelserna om antagningsregister – delredovisning av ett regeringsuppdrag 2023:1 och En översyn av förordningen (1993:1) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor 2023:22. Rapporterna innehåller förslag med anledning av en översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor. Förslagen berör bl.a. direktåtkomst till uppgifter i antagningsregistret för statliga universitet och högskolor och för enskilda utbildningsanordnare som vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska jämföras med myndigheter.

Förslagen i korthet

Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933)

Vid remitteringen av betänkandet Belastningskontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83) lämnade flera remissinstanser synpunkter på att fler utbildningar bör omfattas av krav på belastningsregisterkontroll inför antagning.

Utbildningsdepartementet delar den uppfattningen och har därför remitterat denna promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933), med förslag på fler utbildningar som ska omfattas av kontrollen.

Utbildningsdepartementet föreslår därför att belastningsregisterkontroll ska införas även inför antagning till speciallärar- och specialpedagogutbildningarna. Vidare föreslås att även att en sådan kontroll ska införas vid antagning till studie- och yrkesvägledarexamen. Det undantag som föreslogs i utredningen gällande utbildningar enligt VAL-förordningen¹ ska tas bort enligt promemorian.

¹ VAL står för validering av lärares yrkeskunskaper och avser utbildning enligt förordning SFS 2011:689. Utbildningen avser flera olika lärarkategorier och riktar sig till obehöriga lärare, vilka kan komplettera till examen och därigenom bli behöriga.

Vidare föreslås att förslag om belastningsregisterkontroll inför antagning till utbildning till vissa yrken inom hälso- och sjukvården ska omfattas. Dessa är utbildningar som leder till apotekarexamen, arbetsterapeutexamen, audionomexamen, barnmorskeexamen, biomedicinsk analytikerexamen, dietistexamen, fysioterapeutexamen, hälso- och sjukvårdskuratorexamen, logopedexamen, läkarexamen, optikerexamen, ortopedingenjörsexamen, psykologexamen, psykoterapeutexamen, receptarieexamen, röntgensjuksköterskeexamen, sjukhusfysikerexamen, sjuksköterskeexamen, tandhygienistexamen eller tandläkarexamen.

Vidare omfattar förslaget utbildningar enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning och som leder till behörighet som apotekare, arbetsterapeut, audionom, barnmorska, biomedicinsk analytiker, dietist, fysioterapeut, hälso- och sjukvårdskurator, logoped, läkare, optiker, ortopedingenjör, psykolog, psykoterapeut, receptarie, röntgensjuksköterska, sjukhusfysiker, sjuksköterska, tandhygienist eller tandläkare.

Slutligen behöver följdändringar göras i högskolelagen och examenstillståndlagen så att det framgår att det är en förutsättning för att bli antagen att den sökande inte förekommer i belastningsregistret angående vissa brott.

En översyn av bestämmelserna om antagningsregister – delredovisning av ett regeringsuppdrag 2023:1 och En översyn av förordningen (1993:1) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor 2023:22

Regeringsuppdraget innebär att inventera vilka problem som finns med tillämpningen av förordningen samt bedöma vilka förändringar som behöver göras för att förordningen ska kunna tillämpas av berörda myndigheter på ett ändamålsenligt sätt och om förordningen kan ges en modernare och mer teknikvänlig utformning. I uppdraget ingår även att bedöma om enskilda utbildningsanordnare ska omfattas av förordningen och vilka rättsliga förutsättningar som krävs för det. Slutligen berörs frågan om privata aktörer som studentbostadsförmedlingar bör få åtkomst till uppgifter i antagnings- och studieregistren.

Av delrapporten 2023:1 framgår att Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har tagit hjälp av Universitets- och högskolerådet (UHR) som dagligen arbetar med förordningen via antagningssystemet NyA och därigenom har en större kunskap än UKÄ. UHR är till övervägande del nöjd med förordningens utformning. UKÄ anser däremot att enskilda utbildningsanordnare som Chalmers tekniska högskola och Stiftelsen högskolan i Jönköping inte ska få direktåtkomst. Vad gäller de lärosäten som kan få direktåtkomst anser UKÄ att de inte kan få åtkomst till samtliga uppgifter på samma sätt som UHR

har utan bara till uppgifter om de studenter som rör sökande och antagna till det egna lärosätet.

Av slutredovisningen av uppdraget, rapport 2023:22, framgår att UKÄ anser att det inte finns förutsättningar för att enskild utbildningsanordnare ska få direktåtkomst till registret. Deras behov av uppgifter får regleras på annat sätt enligt UKÄ men myndigheten har inte utrett hur. UKÄ anser även att det förslag som finns om ett gemensamt studieregister för samtliga lärosäten är för omfattande för uppdraget och har därför inte tagit med det i slutredovisningen. UKÄ anser inte heller att det finns möjlighet att ge de enskilda lärosätena åtkomst till varandras studieregister via direktåtkomst med hänsyn till sekretess. Lärosätena kan i stället få åtkomst till uppgifter om varandras register på annat sätt än genom direktåtkomst.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över promemorian från Utbildningsdepartementet Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933) samt Universitetskanslersämbetets rapporter, En översyn av bestämmelserna om antagningsregister – delredovisning av ett regeringsuppdrag 2023:1 och En översyn av förordningen (1993:1) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor 2023:22. Rapporterna innehåller förslag för en översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

Nämnden yttrar sig enbart över promemorian om Registerkontroll inför antagning till vissa utbildningar – då förslag i den har konsekvenser för gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter.

Nämnden är positiv till att Regeringskansliet återkommer med en remiss som innebär att samtliga utbildningar som leder till yrken där utövarna kommer i kontakt med barn och unga omfattas av belastningsregisterkontroll. Nämnden är därför positiv till att även speciallärarexamen, specialpedagogexamen samt studie- och yrkesvägledarexamen omfattas av belastningsregisterkontroll. Nämnden är även positiv till att utbildningar enligt förordningen om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning som leder till behörighet som forskollärare, grundlärare, ämneslärare, yrkeslärare, speciallärare, specialpedagog eller studie- och yrkesvägledare omfattas.

Det föreslås på motsvarande sätt att utbildningar som leder till behörighet för vissa yrken inom hälso- och sjukvården ska omfattas av belastningsregisterkontroll. Nämnden är positiv till förslaget och anser att det kompletterar skyddet för barn och unga. Flera av dessa professioner är även verksamma i skolans elevhälsa.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef